

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

V. Practicæ resolutiones circa præfata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

CAPVT V.

*Praxis circa materiam de Beneficijs ex Societate
IESV Doctoribus.*

- §. I. De Beneficijs. 54. **E**pis copatus & alia beneficia curam animarum habentia sunt ne in competitorum concursu dignioribus conferenda? Ita planè, alioquin iustitia distributiua violatur, & peccatum acceptionis personarum committitur. Imò peccatur contra iustitiam commutatiuam ortam ex illo quasi contractu proueniente ex propositione edicti de concursu. Vnde tunc eligentes minus dignum ad restitutionem tenentur. Ita Vasquez.
- Vasq. 55. Qui ius habent conferendi beneficia per prouisionem liberam, ut Summus Pontifex, & Reges, tenentur ne digniores eligere? Sufficit si eligant dignos: & praelati hos acceptare tenentur. Ex Reginaldo & Sanchez.
- Regin. 56. Resignat quis beneficium: debet ne digniori resignare? Negatiuè respondeo cum Lessio, quia cum nullus sit concursus, poterit digno cui voluerit resignare: & collator acquiescendo resignatori non peccabit.
- Sanch. 57. Possunt ne Ecclesiastici valde nobiles, aut insignis eruditionis, ceteris paribus, plus alijs minus nobilibus, aut minus eruditis sumere ex Ecclesia rebus? Possunt ex doctrina Molin. debent tamen sumptus esse moderati, vt non excedant decentem Ecclesiasticorum modestiam. Vnde collige Principum filios non posse tantum expendere de bonis Episcopatus, quantum de bonis patrimonialibus possent; quia alia sustentatio conueniens est Principi Ecclesiastico, alia seculari.
- Less. 58. Beneficij Ecclesiastici collatorem iam determinatum ad conferendum alteri, precibus aut muneribus induco, ut mihi, vel amico minus digno conferat: teneor ne ad restitutionem? Minimè, (ait Lessius) quia reliquisti collatorem in sua libertate: nec alteri iniuriam irrogasti, etiam si ex odio fecisses; quia odium non est peccatum contra iustitiam, sed contra charitatem.
- Lessius. 59. Me agnosco minus dignum: possum ne me offerre ad beneficium obtinendum? Potes, relinquendo totum iudicium collatori, siue collatori, ex Lessij doctrina. Si autem in concursu pratermissio digniore eligar? Potes, ex assertione Turriani, beneficium, aut cathedram acceptare.
- Turr.

60. In concursu potest ne dignus eligi, relicto digniori? Respondeo ex Lessio posse pluribus in casibus. 1. Si dignior est extraneus. 2. Si minus dignus est acceptior plebi. 3. Si dignior est externis negotiis implicatus. 4. Si est periculum ne eligatur indignus. 5. Si minus dignus sit magis expertus. 6. Patronus laicus potest relicto digniore minus dignum presentare. Porro examinatores digniorem indicare non tenentur, nisi Episcopo postulante, ut Ecclesie electionem faciat vtiliorem.

61. Est ne dispensatio necessaria ad pluralitatem eorum, que in Hispania Præstimoniam vocantur? Minimè ex Valentia. Porro Valent. Præstimoniam sunt Beneficia simplicia sine residentia.

62. Habens quis Dignitatem, aut personatum, aut Curatum Beneficium alterum tale accepit. Vacat prius ipso iure: quod nisi statim resignet, etiam secundo priuatur. Sed id per sententiam iudicis; nec enim debet se ipse priuare. Imò nec prius vacat secundum aliquos, nisi à iudice moueatur, idque post pacificam secundi possessionem. Sic Saa. Saa.

63. Vicarius reuocatus, sed ignorans reuocationem confert Beneficium: est ne collatio valida? Ita quidem, (ait Saa) item Saa. que renunciatio facta per Procuratorem reuocatum ante reuocationis intimationem illi factam, etiam si is, cui fit renunciatio, reuocationem sciat.

64. Potest ne Episcopus cum illegitimo dispensare ad Beneficium? Ad vnum simplex posse affirmat Molina, dummodò Molina. personatus aut Dignitas non sit, & ad minores ordines dispensatio petatur.

65. Scio eum qui in initio sine iusto titulo Beneficium habuit perceptos fructus restituere teneri: est ne remedium, ut retinere possit? Maximè, si titulus reualidetur Beneficij male acquisiti, fructus enim Beneficij vacantis debentur successori: vacabat autem iure, et si non de facto Beneficium illud, & ipse successor est, nisi aliud consuetudo legitima, aut constitutio disponat. Quid si titulus non reualidetur? Tria habet remedia. 1. Potest cum Camera Apostolica componere. 2. Ecclesie suae. 3. Vel successori eos fructus tradere, qui partem remittere potest. Sic ex Nauar. & aliis Saa. Saa.

66. Beneficium quis obtinuit simulata sanctitate, vel ob causam turpem, tenetur resignare? Non teneri affirmat Molina; Molina. nisi esset turpitudine, quæ ipso iure nullam redderet collationem, v.g. Simonia.

67. Dans beneficium indigno, cuius tenetur? Valentia tenent digno asserit: affirmo cum aliis Ecclesie cui damnum dedit Valent.

dedit restituere debere. Scio alios Ecclesiae, & digno summi debere docuisse.

68. Dixisti Beneficiatos posse tanquam dominos de fructibus assignatis sibi pro stipendio disponere: rogo num teneantur quae supersunt honesta sustentationi in pios usus erogare? Pios operibus, aut egenis debere omnes asserunt. Quid si non faciant? Rei sunt grauis criminis, non tamen restituere tenentur. Et ne licitum ex Ecclesia superfluis redditibus filiam dotare. Sciens quosdam negare, si alia habeantur bona, unde fiat: affirmo filiam posse tali dote donare. Sic Molina. Imò si filia sit spiritalis, & alia non habeant bona, potest illis alimenta, & dotem dare post Bullam Pij V. relata à Nau.

Molin.

69. Sio eum, qui post sex menses ab obrento Beneficio etiam Praestimonio, non impeditus legitime non recitat Officium non facere fructus suos: rogo cuius fructus huiusmodi restituendi? Aut fabricae beneficii, aut pauperibus. Si talis pauper est, potest sibi de Confessarij consilio retinere. Sic Toletus. Quod si fecit alia, ad quae ob beneficium tenebatur, poterit sibi licet pauper non sit, quantum illa merentur, reseruare. Itaque sufficiat Parocho quintam partem restituere; Canonico quartum; aliis Beneficiariis tertiam.

Tolet.

§.2. 70. Possunt ne omnes pensiones pecunia redimi? Possunt, excepta ea, quae datur in titulum beneficii, ob aliquod ministerium spirituale futurum coadiutori Episcopi, vel Parochi senis. Vnde 1. Redimi potest, quae datur seni renuncianti beneficium ob labores praeteritos exhibitos. 2. Quae datur Clerico pauperi; quia tantum datur in alimentum eius, & est merè temporalis. 3. Quae data est in renunciatione, vel commutatione beneficii pinguioris; quia etiam est temporalis, & iam ante extracta à titulo, & officio spirituali. 4. Illae quae conceduntur ad componendam litem dubiam super beneficio. 5. Quae dantur personis omnino secularibus, ut Principibus; vel filio nobilis etiam Clerico, propter obsequia, quae pater Ecclesiae praestitit. Ex Sanchez.

Ciscal

Sanch.

71. Quamnam pensionem potest Episcopus iniungere? Potest imponere pensionem ad fructus beneficiorum permutatorum coarquandos, quae duret ad tempus tenentis beneficium, cui imponitur. Item super beneficio à se collato ad vitam solum beneficiati, imò etiam ad vitam pensionarij, & secundum D. Thom. ante collationem beneficii potest de fructibus eius ad pios usus subtrahere. Potest & iudex ad dirimendam litem constituere Pensionem. Quae quidem mihi cum saae vera, sed parum esse in usu videntur.

Saa.

72. Datur ne Pensio irregulari? Ex eodem respondeo. Irregulari non datur, licet propriè beneficium non est.

73. Ligat ne excommunicatio lata in non soluentem tempore praefixo Pensionem? Non ligat secundum stylum Curia, vsque dum pensionarius declaret ligasse.

74. Obiit quis non soluta Pensione: potest pensionarius à successore petere? Potest peti à successore de fructibus quos percepit, secundum Curia stylum.

75. Quinam Pensionem dat laico? Solum Papam Saa affirmat conferre.

§.3.

De alie-

76. Est ne valida alienatio bonorum Ecclesia facta à natione Re. toribus in evidentem Ecclesia eiusdem utilitatem? Valida est, saluo assensu Sedis Apostolicæ: etiam si Summus Pontifex nondum consenserit. Neque Rectores, qui fecerunt conditionem Ecclesia meliorem, excommunicationem incurrunt; quia cum hic contractus celebratus sit in Ecclesia commodum, quamuis legitima forma, & solemnitas defuit, validus erit: forma enim requiritur tantum ad fraudes euitandas.

bonorum

Ecclesia.

Saa.

77. In mobilibus bonis Ecclesia quodnam censetur pretiosum, quod non possit à Pralato alienari? Quod excedit valorem 25. aureorum. Comprehenduntur ne Reliquia Sanctorum sub rebus illis pretiosis prohibitis sine debita solemnitate alienari? Minime; quia non sunt pretio æstimabiles.

78. Num acquisita per illicitam negotiationem Camera Apostolica debeantur? Respondeo ex Filliucio in conscientia deberi, etiam si de ea negotiatione in foro iudiciali nihil constet. De iis tamen in vita disponere potest beneficiarius, modò illis non sit per iudicis sententiam priuatus.

§.4.

De spc-

liis Ec-

clesiasti-

cis.

79. Quid de acquisitis ludo per Canones prohibito? Spolia fieri idem Doctor affirmat. Imò omne lucrum Canonibus prohibitum, spoliū est: non autem quidquid acquiritur faciendo contra Canones cedit in spoliū.

80. Licet ne spolia in fraudem alienare? Minimè, v.g. si quis intuitu mortis solum aliquid alteri donet. Quid si fictè donec inter viuos? Peccat, v.g. donans eo pacto, vt quandiu viuit de re donata possit disponere. Vnde assero donatarium post donatoris mortem in conscientia debere spoliū relinquere. Ita. Filliucius.

Filliuc.

81. Cui pena subiacet spolia detinens Apostolica? Excommunicationem ipso facto incurrat, nisi vel soluat, vel cum Camera componat: cum qua tamen non componitur, quando spolia aliò pertinent.

82. Donat

82. *Donat quis beneficiarius infirmus alicui centum aureis, nec infra viginti dies moritur: num sit spolio addicendum? Respon-*
 Filiuc. *spondet Filiucius non præsumendum donatum esse mortis causa, ac proinde retineri posse.*

83. *Beneficiarius sub mortem donans affirmat se tantumdem ex patrimonio in pios usus expendisse, vel parcius viuendo sibi subtraxisse, quantum ex redditibus Ecclesiasticis tunc donat: ut ei credendum? Credendum planè ex probabili sententia. Ad-*
 Filiuc. *dit Filiucius probabilius esse non posse cognatos defuncti ex bonis beneficij tantum sibi sumere, quantum beneficiarius ex suo patrimonio in pia opera exposuit.*

84. *An fructus male percepti, ex omissione horarum, ex malo titulo beneficij, ex incurso censura, & ex Simonia, spolia sint? Minimè; quia sub dominio beneficiarij nunquam fuere.*

85. *An distributiones. Quantumuis magnæ sint, spoliū non facere asserit idem Filiucius; horarum & Officiorum præmium speciale esse quis dubitet.*
 Filiuc.

EXAMEN II.

De statu Ecclesiastico circa materiam de
 Simonie vitio?

CAPVT PRIMVM.

Quid Simonia, & in quasnam personas cadat.

§. I.
 I.
 Simonia
 malitia.

Simonia quid? Dicitur nomen, à Simone Mago, qui primus in nouo Testamento hoc legitur crimine infectus. Sic definitio: studiosa voluntas emendi vel vendendi pretio temporali aliquid spirituale, vel annexum spirituali. Porro Simon ille Simoniam commisit contra ius diuinum tantum, non Ecclesiasticum, quod nullum tunc erat. Iure autem diuino prohibitam dico naturali nimirum, eo quod ratio lumine fidei edocta naturaliter quodammodo dicat, dona supernaturalia, cuiusmodi sunt gratia, Sacramenta, diuina Officia, & his similia sanctè esse tractanda, nec in temporales contractus deducenda.

2. *De eius malitia quæ? Profecitò Simonie malitia Religi-*
 gioni